

BULL samling i Stavanger 19-20. mai 2014

Boligstrategi og kommunale boligvirkemidler

Gunn Jorunn Aasland

Direktør for Kultur og byutvikling, Stavanger kommune

STAVANGER KOMMUNE

Arbeidets ulike deler

STATUSDEL:

Utgangspunkt:

1. Historikk og erfaringer fra tidligere samarbeid
2. Felles forståelse av situasjon og behov
3. Nasjonale og regionale rammer
4. Gjeldende boligpolitikk i de fire kommunene

Nasjonalt KS-prosjekt:

“Evaluering av kommunale boligvirkemidler” (NIBR)

STRATEGIDEL:

Resultat 1:

Anbefalt felles boligstrategi

Resultat 2:

Mer samordnet boligpolitikk i nye kommuneplaner

Resultat 3:

Felles gjennomføringsevne?

Tidligere bolig- og utbyggingsamarbeid

Organer (fra år) plan/utredning	1960 tallet	1970 tallet	1980 tallet	1990 tallet	2000 til d.d.
Regionplannemda (62)					
Regionrådet (66)					
Regionplankontoret (66)					
Interkommunalt boligsamarbeid utb. Øst (76-81)					
Samarbeid Vatnefjell (74-83)					
Jæren utbyggingsråd (78)					
Jæren utbyggingselskap AS (79)					
Jæren planleggingsråd (84)					
Jæren utviklingselskap (86)					
Regionråd/Jærrådet (95)					
Nord-Jæren Utviklingselskap (12)					
Regionplan for Nord-Jæren	x				
Regionplan for Jæren		x			
Orstadby		x			
Utbygging øst			x		
Vatnefjell			x		
Strukturplan for Jæren				x	
Bybåndet sør					x

Felles forståelse av situasjon og behov

- Antall boliger i storbyområdet har økt med 85% fra 1980 til i dag.
- Folkemengden i området har økt med 55% i samme periode.
- Høy botetthet (2,3 personer/bolig) skyldes bl.a. høy andel familier.
- Høy eneboligandel sammenlignet med andre storbyer. Flere store boliger.
- Lav befolkningstetthet (personer/km²), lav leieandel.
- Noe trangboddhet, mer romslighet.

Tettsted
1960:
110 000
personer

Tettsted
2000:
190 000
personer

Nasjonale og regionale rammer

Trygghet og velferd

Bomiljø og oppvekstmiljø

Økonomi, energi, bærekraft

Lokal boligpolitikk

Samme typer styringsdokumenter

Ulikt innhold

Ambisjonsnivå

1. Felles overordnede boligpolitiske mål
2. Felles strategier og virkemidler
3. Felles gjennomføringsevne?

Felles boligpolitiske mål

Kommunene ønsker å oppnå følgende gjennom sin samlede boligpolitikk:

- 1. Boliger for alle i gode bomiljø**
  - a. Tilstrekkelig boligproduksjon
  - b. God arealutnyttelse
  - c. Bærekraftige løsninger
- 2. Trygg etablering i eid og leid bolig**
- 3. Boforhold som fremmer velferd og deltakelse**
  - a. Balansert befolknings sammensetning
  - b. Kvalitet

Struktur

	Virkemiddel kategorier:			
Boligpolitiske mål:	PBL	Statlige ordninger	tomtepolitikk	Kommunale bidrag
Tilstrekkelig boligproduksjon	<i>Virkemiddel 1</i> <i>Virkemiddel 2</i> <i>Virkemiddel 3</i>	<i>Virkemiddel 4</i> <i>Virkemiddel 5</i> <i>Virkemiddel 6</i>	<i>Virkemiddel 7</i> <i>Virkemiddel 8</i> <i>Virkemiddel 9</i>	Virkemiddel 10
God areal-utnyttelse	<i>Virkemiddel 1</i> <i>Virkemiddel 2</i>		<i>Virkemiddel 7</i> <i>Virkemiddel 8</i>	
Bærekraftige løsninger	<i>Virkemiddel 2</i> <i>Virkemiddel 3</i>	<i>Virkemiddel 4</i> <i>Virkemiddel 6</i>	Osv...	
Trygg etablering i eid og leid bolig	-	-	-	-
Balansert befolknings-sammensetning	-	-	-	-
Bokvalitet og boligkvalitet	-	-	-	-

Virkemidler

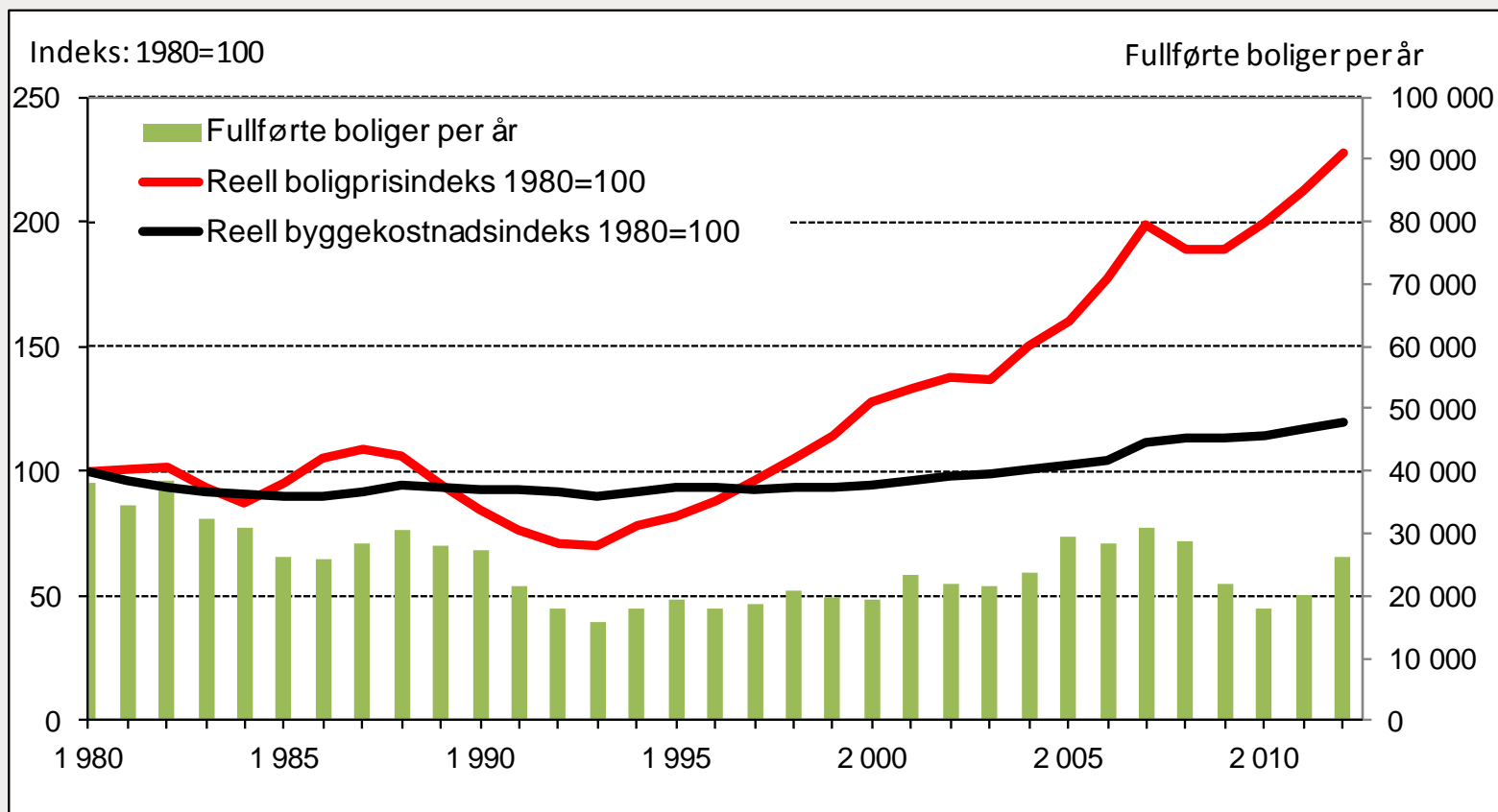
- 63 virkemidler omtalt. Samme virkemiddel kan bidra til å oppnå flere boligpolitiske mål.
- Plan og bygningsloven har de fleste og viktigste virkemidlene (31).
- Bruk av statlige låne- og støtteordninger (10), tomtepolitikk (11) og kommunale bidrag (11) har også stor betydning.
- At virkemidlene brukes likt i de 4 kommunene vil styrke virkningen av disse. Harmonisering er derfor et anbefalt strategisk grep.
- Felles innsats også overfor staten som rammesetter for boligpolitikken

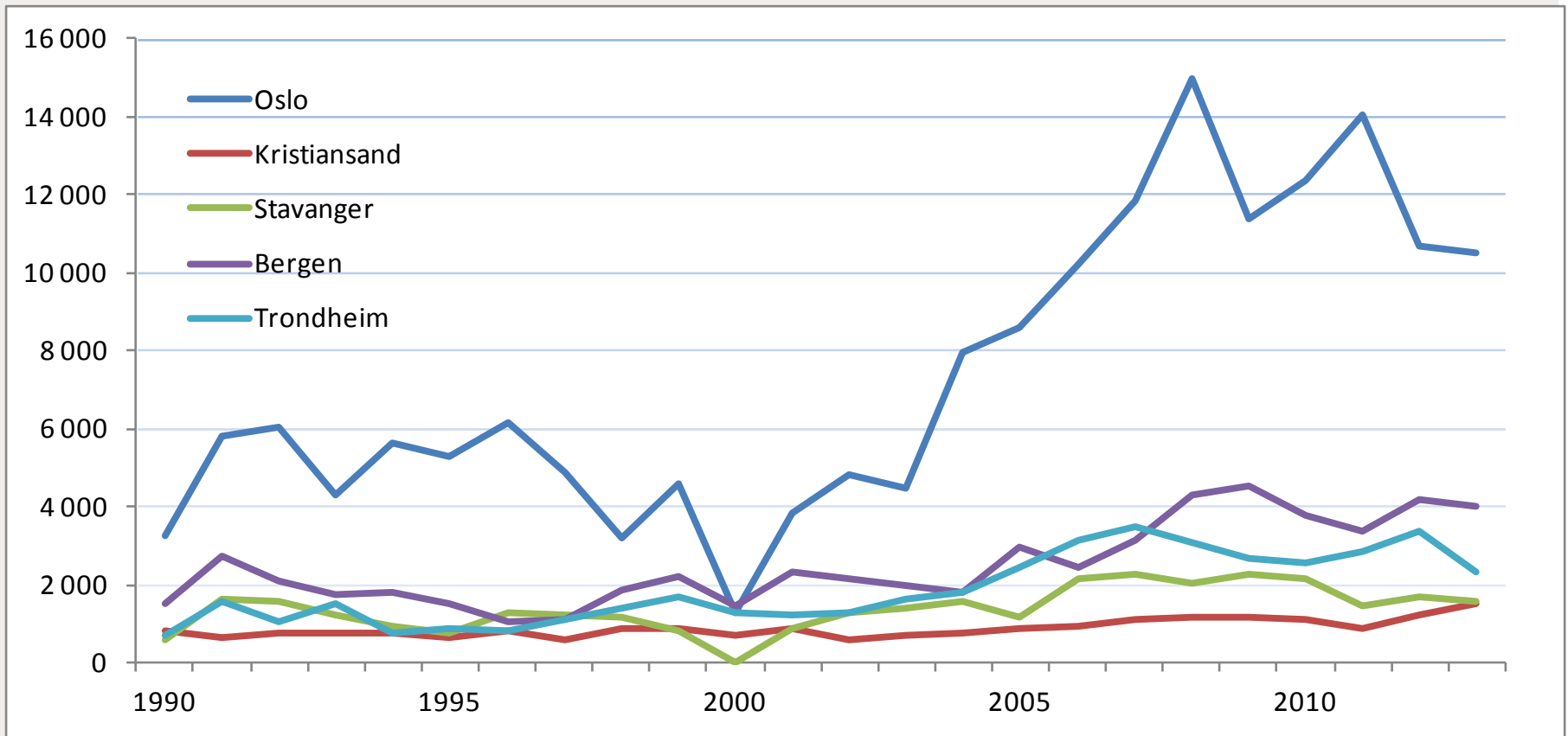
Virkemiddelprosjektet (NIBR)

- Prosjektutløsende behov – kunnskap, oversikt, sammenligning, vurdering av handlingsrommet
- Grunnlag for fornyelse/konsolidering av lokal boligpolitikk
- Evt. grunnlag for dialog med statlig rammesetter

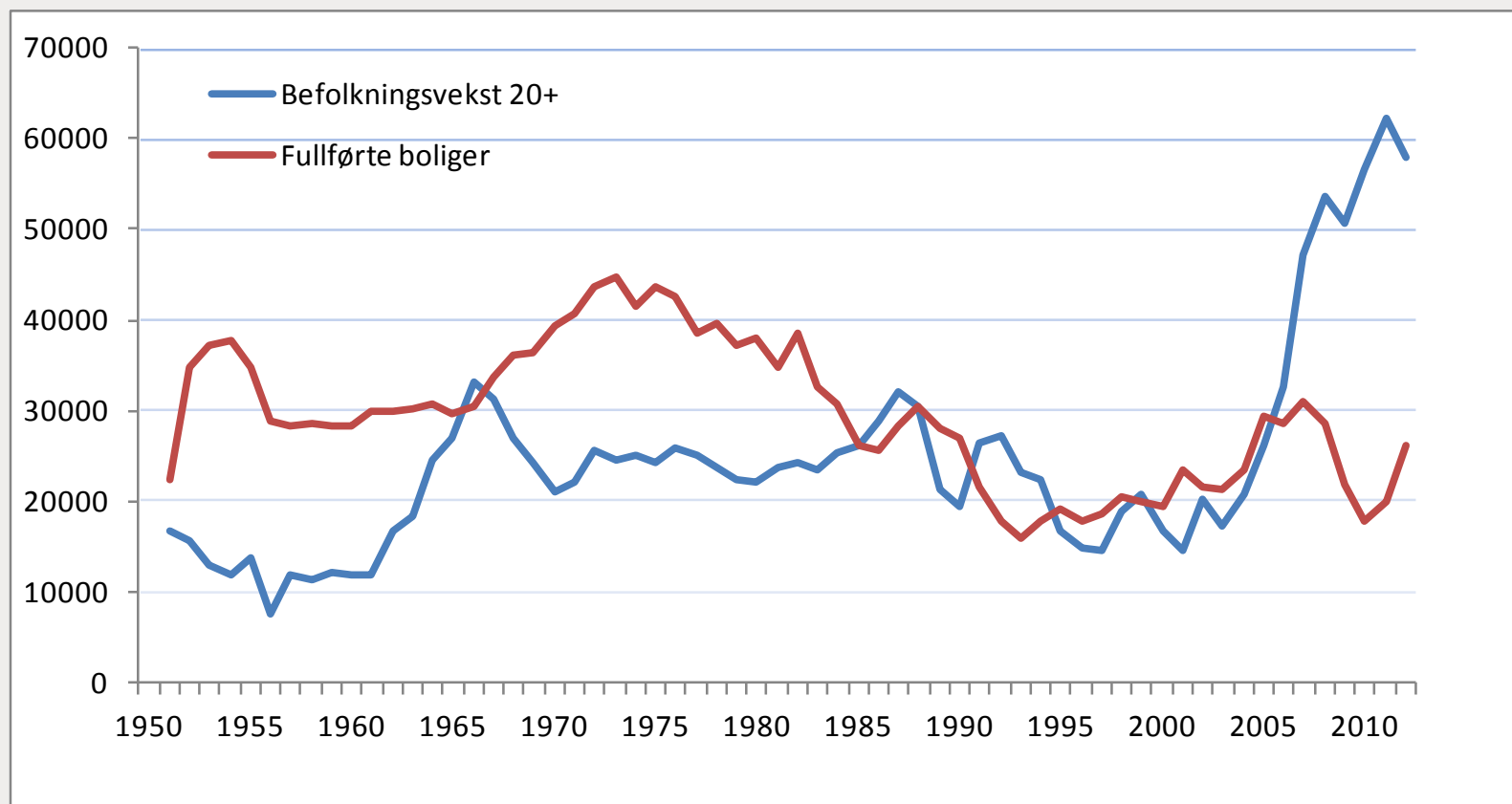
Markedsendringer

Årlig befolkningsvekst i storbyene

Befolkningsvekst og boligbygging - landet

Bruk av kommunale virkemidler

- PBL viktigste virkemiddel
- Tomtepolitikk brukes til dels ulikt i storbyene
- Kommunale bidrag er krevende
- Statlige låne og støtteordninger kan forbedres

Erfaringer fra utlandet

- England, Nederland, Danmark og Sverige undersøkt
- Ulikt regelverk og forhold til grunneierskap
- Alle har ambisjon om å sikre en god tilgang på og fordeling av rimelige boliger.

Videre arbeid og mulig oppfølging

- **Innarbeide anbefalte mål og virkemidler i de respektive kommuneplaner**
  - Høring – vedtak
- **Oppfølging, rapportering, videreutvikling av strategi**
  - Styringsgruppen ønsker å fortsette
- **Videre drøfting med KS og de øvrige storbyene om felles initiativ mot statlig rammesetter**

Takk for oppmerksomheten!